

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE ŠKOLY SE ZAMĚSTNAVATELI V OBORU VZDĚLÁNÍ AUTOTRONIK

Publikace pro skupinu oborů 39 Speciální a interdisciplinární obory

MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE ŠKOLY SE ZAMĚSTNAVATELI V OBORU VZDĚLÁNÍ 39-41-L/01 AUTOTRONIK

Publikace pro skupinu oborů 39 Speciální a interdisciplinární obory

Edice: Z praxe škol

Tato publikace byla vytvořena a vydána v projektu POSPOLU – Podpora spolupráce škol a firem, který je realizován v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Více informací o projektu najdete na www.projektpospolu.cz

Autorský kolektiv: Jiří Špička, Martin Štourač

Oponentura: Jan Smejkal, Jaroslav Růžička

Editace: Mgr. Radek Hylmar

Návrh obálky: Michaela Houdková

Redakce: Mgr. František Brož

Jazyková korektura: Mgr. Aneta Stehlíková

Vydal Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Weilova 1271/6, Praha 10, 102 00

Praha 2015

ISBN 978-80-7481-141-8

OBSAH

Úvod.....	4
1. Charakteristika absolventa oboru autotronik.....	5
2. Popis praktického vyučování (úloha a cíle).....	6
3. Zajištění praktického vyučování.....	7
3.1 Odborná praxe.....	7
3.2 Odborný výcvik.....	8
4. Realizace odborné praxe a odborného výcviku.....	10
4.1 Charakter firmy pro praktické vyučování.....	10
4.2 Odborný výcvik a odborná praxe.....	11
4.3 Obsah praktického vzdělávání.....	12
5. Způsoby hodnocení praktického vyučování (Brno a Kroměříž – kompilace).....	13
6. Možnosti a způsoby zajištění vzdělávání učitelů.....	15
6.1 Projekt Škoda – Bosch – Scania.....	15
6.2 Školení Jablotron.....	16
7. Další možnosti spolupráce.....	17
7.1 Využití firem pro informace o novinkách oboru (ISŠ automobilní Brno).....	17
7.2 Spolupráce na aktivitách ve škole (ISŠ automobilní Brno).....	17
7.3 Soutěž Autoopravář junior.....	18
7.4 Autotronik v Polsku (SŠ – COP technické Kroměříž).....	19
Závěrem k přínosům vzájemné spolupráce.....	21
Příloha č. 1: Hodnocení výsledků vzdělávání v odborném výcviku (příklad Brno).....	22
Příloha č. 2 – Zápis prováděné práce (vzor).....	23
Příloha č. 3 – Pracovní program stáže.....	24
Příloha č. 4 – Příručka praktického vyučování.....	26
Organizace školního roku.....	29
Formulář pro kontrolu žáků na pracovišti – vzor.....	30

ÚVOD

Publikace se zabývá vhodnými postupy pro realizaci praktického vyučování žáků středních škol oboru vzdělání 39-41-L/01 Autotronik jak ve školních dílnách či školním servisu, tak u zainteresovaných zaměstnavatelů. Popisuje vhodné nastavení spolupráce mezi střední odbornou školou a kooperujícími firmami či podniky v regionu.

Nastavení podmínek spolupráce školy se sociálními partnery je důležité pro samotnou kvalitu výuky, a tím i pro absolventy, kteří budou lépe připraveni pro uplatnění v praxi (nebo případně pro možnost dalšího studia např. na vysoké škole).

Hlavní cíle nastavení kvalitní spolupráce mezi školou a firmami proto jsou:

- vytvoření a aplikace vhodných opatření k posílení praktické složky výuky ve škole,
- podpora získávání konkrétních praktických znalostí a zkušeností žáků přímo u zaměstnavatelů;
- komplexní monitorování a analyzování současných i budoucích potřeb zaměstnavatelů a jejich případné zohlednění ve školních vzdělávacích programech;
- zvýšení zaměstnatelnosti čerstvých absolventů škol;
- cílená pozitivní motivace zaměstnavatelů pro jejich zapojení do realizace praktického vyučování a obecně do výuky na střední škole.

Příklady uvedené v publikaci k těmto cílům směřují. Jsou zavedenými a osvědčenými postupy, a mohou proto sloužit jako inspirace při vlastním plánování a realizaci praktického vyučování, včetně zajištění spolupráce s vhodnými sociálními partnery. Popisy a vzorové dokumenty vycházejí z praxe škol, které obor autotronik vyučují, konkrétně:

- Střední škola – Centrum odborné přípravy technické Kroměříž;
- Integrovaná střední škola automobilní, Brno, Křížíkova 15;
- Střední průmyslová škola dopravní, a. s., Praha (Příloha č. 4).

Jedná se tedy o příklady dobré praxe. Vzhledem k tomu nejsou uvedené popisy a náměty využitelné univerzálně – pro jejich konkrétní aplikaci je potřeba zohlednit podmínky a situaci konkrétní školy, regionu apod.

Kromě praktického vyučování, jemuž je v publikaci věnován největší prostor, se následující kapitoly věnují také možnostem mezinárodní spolupráce a vzdělávání učitelů.

Přílohy obsahují vzorové dokumenty využívané při realizaci spolupráce se zaměstnavateli. Stejně jako u samotného popisu stávající praxe se i tyto vzory v přílohách mohou stát vhodným návodem nebo inspirací pro vlastní, dokonalejší řešení, které bude plně vyhovovat specifickým podmínkám školy.

1. CHARAKTERISTIKA ABSOLVENTA OBORU AUTOTRONIK

Po skončení přípravy v oboru vzdělání autotronik a úspěšném vykonání maturitní zkoušky je absolvent schopen provádět údržbu, diagnostiku a opravy motorových vozidel.¹ Součástí vzdělávacího programu je absolvování výuky a výcviku za účelem získání řidičského oprávnění skupiny C.²

Absolvent oboru vzdělání 39-41-L/001 Autotronik je připraven k výkonu náročných činností v oblasti údržby, diagnostiky a oprav motorových vozidel. (Je však samozřejmě nutné absolvovat nástupní praxi, resp. přiměřenou dobu zapracování na konkrétním pracovišti.)

Po určité době ve firmě a při vhodném zvyšování kvalifikace může pracovník působit např. na pozicích technickohospodářského pracovníka, přijímacího technika, vedoucího autoservisu, vedoucího opraven apod., dále se může uplatnit v samostatném podnikání v oblasti autoopravenství.

„Absolvent má široký odborný profil, je dostatečně adaptabilní i v příbuzných oborech, je logicky myslící, schopný aplikovat získané vědomosti, dovednosti a návyky při řešení konkrétních problémů, je schopen samostatné práce i práce v týmu. Absolvent má vytvořeny základní předpoklady pro budoucí uplatnění v živnostenském podnikání jak z hlediska profesních dovedností, tak z hlediska chápání potřeby aktivního přístupu k nalézání profesního uplatnění i nutnosti zdravého rizika k prosazení svých záměrů.“³

Jako absolvent oboru vzdělání s maturitní zkouškou se může ucházet nejen o práci v uvedených oblastech, ale i o studium na vysoké škole.

¹ Jednou z nejobvyklejších možností uplatnění je u firmy Škoda Auto, která je součástí koncernu VW a má v České republice cca 400 servisů (včetně servisů VW, Seat a Audi).

² Nicméně pro absolvování oboru vzdělání není podmínkou získání řidičského oprávnění. (RVP, str. 65)

³ Viz RVP pro obor vzdělání 39-41-L/01 Autotronik (k dispozici na této adrese:
<http://zpd.nuov.cz/RVP/ML/RVP%203941L01%20Autotronik.pdf>)

2. POPIS PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ (ÚLOHA A CÍLE)

Dle školského zákona⁴, § 65, se vzdělávání ve středních školách člení na teoretické a praktické vyučování, kdy do praktického vyučování patří odborný výcvik, cvičení, učební praxe, odborná praxe aj. (dle jednotlivých oborů).

Praktickým vyučováním realizovaným na pracovištích firem si žák především osvojí odborné pracovní dovednosti (často zároveň získá i nové teoretické poznatky). Cílem tohoto období je však také poznání pracovního prostředí, organizace práce, pracovního tempa, nároků na pracovníky, ale i kontakt se zaměstnanci a zaměstnavateli.

Praktické vyučování zejména:

- doplňuje a upevňuje vědomosti a dovednosti získané v ostatních předmětech;
- vede žáky k samostatné a tvůrčí práci;
- umožňuje žákům pracovat v reálných podmínkách firmy a řešit ve spolupráci s instruktorem reálné problémy při opravách vozidel;
- pomáhá žákům získat praktické zkušenosti v oboru autotronik;
- umožňuje žákům zorientovat se v organizaci činnosti firmy a seznámit se s jejím provozem;
- učí žáky kriticky hodnotit výsledky své práce;
- rozvíjí žákovy komunikační schopnosti.

6 Minimální rozsah praktického vyučování je dán rámcovým vzdělávacím programem (RVP), případné navýšení pak školním vzdělávacím programem daného oboru (ŠVP). Do ŠVP musí být dle RVP 39-41-L/01 Autotronik zařazena vedle odborného výcviku také odborná praxe v minimálním rozsahu 4 týdny za celou dobu vzdělávání a minimální rozsah praktických činností formou odborného výcviku musí činit 30 týdenních hodin za celou dobu vzdělávání. Při navyšování rozsahu praktického vyučování však platí, že maximální počet týdenních vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání je 140.

⁴ Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále „školský zákon“).

3. ZAJIŠTĚNÍ PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ

(způsob realizace praktického vyučování, jak se osvědčil v ISŠ automobilní Brno)

Zástupci školy a firmy se před zahájením praktického vyučování musí dohodnout na těchto záležitostech:

- časový aspekt: denní pracovní doba od–do, celková doba trvání odborného výcviku;
- obsah činností dle ŠVP daného oboru;
- rámcová kritéria pro průběžné a výstupní hodnocení žáka;
- nastavení pravidelného kontaktu mezi vedením firmy a školou.

Vedoucí učitel odborného výcviku zajišťuje smlouvy a provádí kontrolu činnosti žáků na pracovištích.

3.1 ODBORNÁ PRAXE

V 1. a 2. ročníku probíhá odborná praxe na školních pracovištích; ve 3. ročníku (většinou na konci 2. pololetí) se uskutečňuje přímo ve firmách, a to v rozsahu 10 pracovních dnů, tj. 60 hodin. Žáci 4. ročníku většinou absolvují praktické vyučování ve škole z důvodu příprav na profilovou část maturitní zkoušky.

7

Prostory dílen – ISŠ automobilní Brno, Křížíkova 15; autor: Martin Štourač

Odborná praxe v reálném pracovním prostředí probíhá bez učitele praktického vyučování. Mezi školou a firmou je podepsána smlouva, na jejímž základě je pověřen instruktor – tím může být např. vedoucí (mistr) dílny. Žáci jsou při odborné praxi ve firmě pod dozorem

instruktora. Ten řídí práci jednotlivých žáků, kontroluje je a také hodnotí.⁵ Ze strany školy probíhá pravidelná kontrola vykonávané odborné praxe.

Náplň práce při odborné praxi vychází z kompetencí daných v RVP, současně je však specifikována podmínkami v dané firmě (např. autorizovaný servis automobilů značky Fiat). Při odborné praxi realizované na školních pracovištích se žáci seznamují s dílenským provozem, ale částečně i s reálným pracovním prostředím, protože i školní dílny mohou přijímat zakázky. V prostředí firmy se žáci mohou podílet na skladovém hospodářství, na příjmu vozidel do oprav, na vyřizování garancí (dokladování písemnou formou) apod.

Žáci si vedou tzv. deníky odborné praxe (viz Příloha č. 2), do kterých si zapisují prováděné činnosti a počet vyučovacích hodin, přičemž jednou týdně do nich instruktor zaznamená hodnocení.

3.2 ODBORNÝ VÝCVIK

Podobně jako odborná praxe probíhá odborný výcvik v dílnách školy i na odloučených pracovištích v servisech různých značek vozidel. V prvním ročníku probíhá odborný výcvik ve škole, v ostatních ročnících ve firmě. Rozdíl oproti souvislé odborné praxi spočívá nejen v pravidelnosti výuky (střídání sudých a lichých týdnů), ale také v tom, že i v reálném pracovním prostředí firem je odborný výcvik částečně řízen učitelem odborného výcviku (UOV). Ten provede kontrolu docházky, instruktáž a rozdělí žáky mezi instruktory. Rozhodne, zda s některými žáky ve firmě pracuje sám (většinou se jedná o nejslabší žáky nebo o ty, kteří jsou po delší absenci). S těmito žáky opakuje látku, doplňuje ji a některé činnosti procvičuje. Na jednoho učitele odborného výcviku připadá jedna učebně-výchovná skupina (UVS), tj. asi 10 žáků, kteří jsou s daným UOV v servisu.

8

Dílna servisu – ATOMA AUTOCENTRUM s.r.o., Sladkovského 15, Brno; autor: Martin Štourač

⁵ Konkrétněji k hodnocení viz níže.

V kompetenci učitele odborného výcviku je i hodnocení žáků (většinou ho provádí po dohodě s pracovníky firmy). Existuje možnost finančního ohodnocení žáků za produktivní práci.⁶ Žáci však takto většinou odměňováni nejsou, protože teprve v posledních fázích jejich praktického vyučování se stanou pro danou firmu určitým přínosem, a jejich činnost lze tedy označit za produktivní, většinu času předtím jsou spíše zátěží. (Jsou však výjimky velmi nadaných žáků a možnost tohoto typu ohodnocení zde je.) Spíše než finanční ohodnocení je pro žáky motivací možnost práce v dané firmě po úspěšném ukončení SŠ.

Tematický plán odborného výcviku ve smyslu uzavřené smlouvy umožňuje, aby žáci v jednom autoservisu prošli všemi jeho pracovišti, tedy aby se seznámili s kompletním chodem servisu od příjmu vozidla přes měření emisí, měření geometrie, elektro dílnu, dílnu diagnostiky atd.

Součástí praktického vyučování je i problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany (BOZP a PO). Při nástupu do 1. ročníku procházejí žáci celodenním komplexním školením v této oblasti. Další školení získají žáci vždy při příchodu na nové dílenské pracoviště a servisy automobilních firem.

Škola je povinna splnit předpisy na základě metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.⁷

⁶ Žáci mají nárok na odměnu za produktivní činnost podle § 122, odst. 1 školského zákona.

⁷ Viz <http://www.msmt.cz/dokumenty/metodicky-pokyn-k-zajisteni-bezpecnosti-a-ochrany-zdravi-deti-zaku-a-studentu-ve-skolach-a-skolskych-zarizenich-zrizovanych-ministerstvem-skolstvi-mladeze-a-telovychovy>, případně zde: <http://ucitelskenoviny.cz/archiv/archiv141506/14-15priloha.pdf>

4. REALIZACE ODBORNÉ PRAXE A ODBORNÉHO VÝCVIKU

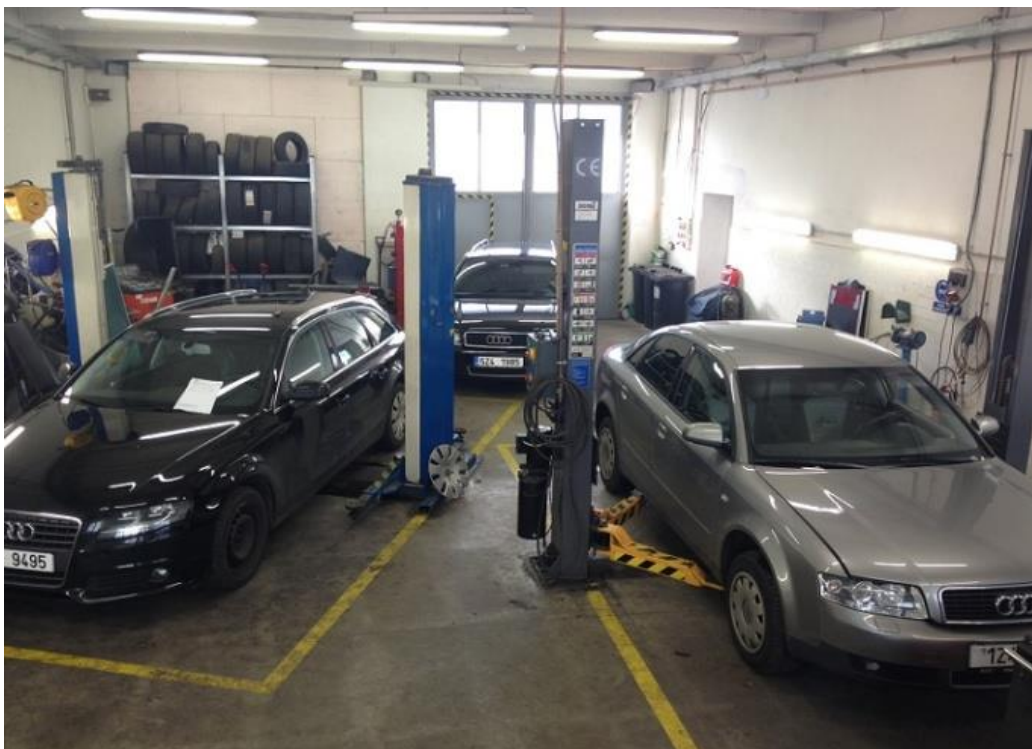
(popis zkušeností s realizací praktického vyučování v SŠ – COP technické Kroměříž)

4.1 CHARAKTER FIRMY PRO PRAKTICKÉ VYUČOVÁNÍ

Na základě zjištěných poznatků bývá pro realizaci praktického vyučování nejlepší kombinace firem malých a větších, protože žák získá lepší přehled o servisní, diagnostické i opravářské praxi.

Větší firmy mívají širší nabídku opravářských kapacit skupiny značek, větší množství odborných pracovišť, včetně navazujícího skladového hospodářství a likvidace odpadu. Žák postupně prochází jednotlivá pracoviště, ale samozřejmě se nemusí věnovat všem pracím stejně dlouho. Časový rozsah závisí na složitosti problematiky a ochotě kmenového zaměstnance předávat vlastní pracovní zkušenosti, někdy těžce získané know-how a autoopravářský „grif“. Podle našich zkušeností právě tyto firmy oslovují praktikující žáky s pracovní nabídkou, třeba zpočátku jen brigádně nebo na záskok při nemoci či za dovolenou.

Výhodou menších firem je hlubší specializace na jeden či několik úkonů, které se provádějí pravidelně u většího množství typů vozidel, takže žák má možnost osvojit si danou činnost velmi důkladně. Počet pracovišť i pracovníků je menší, proto dochází k většímu vytížení žáků, a tím i k lepšímu poznání jejich kvalit, předností i nedostatků, na jejichž odstranění je pak možné se zaměřit. Od těchto firem přicházejí pracovní nabídky pro žáky velmi zřídka, právě z důvodu menšího počtu kmenových pracovníků.

Zařízení firmy GCAR services Kroměříž; autor: Jiří Špička

4.2 ODBORNÝ VÝCVIK A ODBORNÁ PRAXE

Výuka odborného výcviku respektuje potřebné pedagogické i didaktické zásady. Počet žáků v učebně-výchovné skupině by neměl přesáhnout 10, aby mohlo dojít k hlubšímu poznání žáků, jejich znalostí, zručnosti i praktických dovedností učiteli odborného výcviku.

Odborný výcvik žáků oboru autotronik probíhá ve vlastních dílnách na odloučeném školním pracovišti. Vlastní školní dílny jsou vybaveny moderními diagnostickými přístroji, především od firmy Bosch. Seznámení žáků s vysoce specifickými, nákladnými zařízeními se provádí u soukromých specializovaných firem, které se SŠ – COPT Kroměříž zpravidla dlouhodobě spolupracují. Součástí praktické výuky ve 2. a 3. ročníku je i souvislá odborná praxe na pracovišti zaměstnavatele v délce deseti pracovních dnů (v obou ročnících tedy probíhá dva týdny souvislá odborná praxe na pracovišti zaměstnavatele, celkem 4 týdny). Odborná praxe je většinou realizována v měsíci květnu, tím se uvolní škola i dílny k přípravě a konání praktických zkoušek v rámci profilové části maturitní zkoušky.

Rozdíl mezi odbornou praxí (OP) a odborným výcvikem (OV) vyplývá již z jejich charakteristiky a podstaty: OV probíhá pravidelně podle stanoveného rozvrhu hodin, zpracovaného na základě ŠVP, rozsah prací je dán předem, možnosti závisí na vybavení školního servisu a dílen. Jednotlivé celky a bloky učiva se probírají postupně, aby navazovaly na sebe i na výuku teoretických poznatků v hodinách odborných předmětů. K dílčím změnám struktury nebo náplně může docházet při změně výbavy pracoviště OV, případně jinými vlivy, jako je změna úrovně skupiny nebo vedoucího.

11

OV v 1. ročníku probíhá ve škole. Ve 2.–4. ročníku může být žák zařazen ve smluvní firmě. Vzhledem k tomu, že profilová část maturitní zkoušky (nejčastěji formou praktické zkoušky) je realizována ve škole, končí zařazení ve smluvní firmě nejpozději v pololetí 4. ročníku, aby měl žák možnost seznámit se s konkrétními pracovišti školy, kde bude konat maturitní zkoušku.

OP má odlišnou strukturu, její program se plní jako celek ve dvou souvislých pracovních týdnech, zaměření může být odlišné od podmínek OV. Realizace závisí na možnostech spolupracující firmy, škola požaduje pouze splnění základních požadavků podepsaných ve smlouvě. Nemusí být dodrženy zásady logiky a postupnosti výuky, žák po nasazení na pracoviště poznává život a práci reálné autoopravárenské firmy bez ohledu na právě probíranou tematiku v teorii, nabírá první praktické zkušenosti od různých lidí přímo ve firmě i v zapojeném okolí (dodavatelé, kooperanti, zákazníci, příbuzní, známí apod.), míra jeho zapojení závisí z největší části na jeho osobě – schopnostech, znalostech, ochotě a vnímání potřeb. Zpravidla prochází několik pracovišť, ale tato změna závisí na provozních možnostech firmy, nedají se předem určit přesně. Pracovníci školy (většinou vedoucí učitelé odborného výcviku) provádějí kontrolu žáků a jejich hodnocení nejméně 1x týdně a na základě zjištěného stavu mohou ihned přijmout potřebná opatření.

Zařízení firmy Kromexim Kroměříž; autor: Jiří Špička

V oblasti praktické výuky spolupracují se školou dlouhodobě všechny velké firmy regionu, celkový počet je kolem 30. Mezi nejvýznamnější patří například:

Autosalon Kromexim Kroměříž, <http://www.kromexim.cz/>

Autoshop Paulus Kroměříž, <http://www.autoshop-paulus.cz/>

Dobe Car Holešov, <http://www.dobecar.cz/>

GCAR services Kroměříž, <http://www.gcar.cz/>

POWER CAR Zlín, <http://www.power-car.cz/>

SAMOHÝL MB Zlín, <http://mercedes.zlin.cz/>

4.3 OBSAH PRAKTICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Náplň praktického vzdělávání v jednotlivých ročnících určují ŠVP, zpracované variabilně pro skupiny se zaměřením na autočásti nebo elektročásti. Učebně-výchovná skupina (dále jen UVS) mění pozici v dílně třikrát ročně současně se změnou učitele odborného výcviku. Na každé z dílen je jiné vybavení, zaměřené na určitý druh údržby nebo oprav. UVS si osvojuje učivo a odborné dovednosti nejprve na modelech a pomůckách, pak na školních učebních vozidlech, nejlepší žáci přímo na zakázkách klientů. Je na zvážení právě učitele odborného výcviku, jak rozdělí úkoly členům své UVS a který žák dokáže samostatně provádět jaké práce.

Posloupnost prací v jednotlivých ročnících: již ve 2. ročníku se žáci učí základům údržby a oprav mechanických systémů a podsystémů vozidel včetně elektrické výstroje, od 3. ročníku se přidává výuka diagnostických prací s využitím EOBD, komplexní kontrola geometrie podvozku, snímání charakteristik a průběhů na datovém vedení CAN BUS a další vysoce specializované činnosti. Poslední ročník je věnován prohloubení a rozšíření znalostí, od pololetí s přípravou na praktickou zkoušku v rámci profilové části maturitní zkoušky.

5. ZPŮSOBY HODNOCENÍ PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ (BRNO A KROMĚŘÍŽ – KOMPILACE)

Hodnocení žáků během odborné praxe provádí instruktor po předchozí dohodě s vedoucím učitelem odborného výcviku (VUOV).

V případě odborného výcviku na odloučeném pracovišti, kde je s UVS i učitel odborného výcviku, provádějí hodnocení odborného výcviku společně instruktor s UOV. V dílnách školy hodnotí žáka daný učitel odborného výcviku. Příklad hodnotících kritérií odborného výcviku je uveden v Příloze č. 1.

Rozdíly v hodnocení odborného výcviku oproti odborné praxi vycházejí z charakteru a způsobu realizace těchto typů praktického vyučování. Při odborném výcviku je žák hodnocen známkou dle klasifikační stupnice za práci dle programu výuky v rámci ŠVP již od prvního ročníku – hodnocení přitom odráží dlouhodobě možné změny i zkvalitňování přípravy žáka.

Při odborné praxi je žák hodnocen nejen známkou, ale i slovním hodnocením. Odborná praxe probíhá pouze v průběhu dvou týdnů druhého a dvou týdnů třetího ročníku a není pevně vázána na obsah ŠVP (tzn. v ŠVP není do detailu zaznamenáno, co přesně bude žák při praxi vykonávat). Hodnocení vnáší pohled nejen pedagoga, ale i odborníka na problematiku probíraných témat vozidel.

Snahou je, aby bylo hodnocení zaměřeno především na motivační a informativní funkci, přesto je nutné pravidelné testování nabytých znalostí. Následující body popisují praxi, která je v souladu s vyhláškou č. 13/2005, o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři:

- žák je přezkoušen vhodnou formou alespoň jednou za dva týdny (po ukončení cyklu praktické výuky) s důrazem na znalost problematiky probíraného tématu praktickým způsobem, předtím může být provedeno krátké teoretické přezkoušení pracovních postupů, jejich správnosti a vhodnosti;
- praktický způsob přezkoušení může být pro každé zařízení jiný, může obsahovat diagnostiku závady, rozebrání zařízení, kontrolu funkčnosti, určení vadného dílu, výměnu dílu, složení zařízení apod., dále např. použití dílenské příručky a vyhledání alternativních dílů na webových stránkách; osvědčila se práce v malém týmu – 2 žáci, vhodné je totiž využít vazeb v kolektivu k jeho stmelení: jeden z žáků v týmu by měl být vždy znatelně lepší, měl by problematiku zvládat lépe a nevyžadovat tedy častou pomoc učitele odborného výcviku (princip ovšem vyžaduje vytvoření adekvátního a pokud možno spravedlivého modelu hodnocení pro jednotlivé členy týmu);
- učitel odborného výcviku v hodnocení zohlední navíc dodržování pravidel BOZP a PO, aktivní přístup k řešení problémů a pořádek na pracovišti;
- průběžné hodnocení je uvedeno ve školním informačním systému (výhodou je možnost průběžné kontroly hodnocení i docházky rodiči i žáky on-line, kódovaný přístup je generován pro každého žáka zvlášť);
- v polovině každého pololetí se provede průběžné hodnocení výsledků vzdělávání, chování a docházky;
- za 1. pololetí se vydává žákovi výpis z vysvědčení;

- za 2. pololetí se vydává žákovi vysvědčení, pokud úspěšně ukončil daný ročník, resp. pokud v jeho hodnocení nejsou více než dvě nedostatečné, a nemůže tedy konat opravné zkoušky;
- průběžné hodnocení výsledků vzdělávání ve výpisu z vysvědčení, jakož i na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací;
- vědomosti žáků jsou hodnoceny klasifikačními stupni výborný / chvalitebný / dobrý / dostatečný / nedostatečný;
- bližší podrobnosti hodnocení stanoví školní řád – část Hodnocení výsledků vzdělávání;
- hodnocení průřezových témat je u každého žáka provedeno formou slovního ocenění jeho postojů, pochopení probíraného tématu. Je v kompetenci vyučujícího promítnout slovní hodnocení do klasifikace.

6. MOŽNOSTI A ZPŮSOBY ZAJIŠTĚNÍ VZDĚLÁVÁNÍ UČITELŮ

Teoretická i praktická výuka musí být zajišťována plně kvalifikovanými učiteli všeobecně vzdělávacích, odborných předmětů i praxe. Z důvodu velké náročnosti problematiky motorových vozidel jsou hlavně v odborné výuce kladeny velmi vysoké požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost pedagogických pracovníků.⁸

Učitelé si systematicky prohlubují odbornou kvalifikaci ve specializovaných kurzech a seminářích a navštěvují také kurzy zaměřené na rozvoj pedagogických a didaktických kompetencí.

6.1 PROJEKT ŠKODA – BOSCH – SCANIA

Ke zvýšení a prohloubení odborných znalostí a dovedností pedagogů byl využíván především Evropský projekt koordinovaného vzdělávání pedagogických pracovníků.

Již v roce 2005 byla podepsána smlouva o spolupráci v rámci Evropského projektu koordinovaného vzdělávání pedagogických pracovníků mezi zástupci společností Robert Bosch, Škoda Auto a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jeho cílem bylo zejména zvýšení kvalifikace pedagogů středních odborných škol se zaměřením na technické obory, tedy rozšíření jejich technických znalostí s ohledem na vývoj automobilového průmyslu a diagnostické techniky. Vzhledem k zaměření na učitele vedl projekt ke zvýšení efektivity vzdělávacího systému, a v důsledku se tak zvýšila i kvalifikovanost a rychlejší uplatnění absolventů v oboru. Od roku 2008 byla spolupráce rozšířena o dalšího zájemce – firmu Scania CZ. Tento projekt skončil v lednu 2015.

15

Všichni účastníci si byli vědomi potřeby efektivní podpory systému dalšího vzdělávání pedagogů středních odborných škol a učilišť (SOŠ a SOU) se zaměřením na technické obory. Zavázali se vytvořit společně bezplatné vzdělávací semináře o konstrukci a funkci systémů motorových vozidel. Specializované semináře byly organizovány vždy pro dva učitele ze 14 SOŠ a SOU technického zaměření, které byly vybrány jako pilotní jednotlivými krajskými úřady na základě iniciativy Svazu autoopraven ČR a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Program školení v maximální možné míře odpovídal aktuálnímu stavu vývoje automobilového průmyslu a diagnostické techniky. Seminář se konal dvakrát ročně v rozsahu 1–2 dny a byl zaměřen právě na novinky v technologiích vozidel uvedených značek, a to teoreticky i prakticky.

Pro účastníky kurzů byly zajištěny potřebné metodické a odborné materiály, příslušná technická data atd. Využitelnost těchto materiálů je vysoká, protože novinky často nejsou dostupné v žádné učebnici vozidel ani na internetu.

Nositelem akreditace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a koordinátorem projektu byla společnost Robert Bosch odbytová s.r.o., hlavním partnerem pak Škoda Auto a.s. Druhou fází projektu byla smluvní ujednání se 14 pilotními školami a kraji o dalším proškolení pedagogických pracovníků ostatních škol v kraji či regionu. Tím se zajistilo následné proškolení dalších pedagogických pracovníků působících při výuce oborů s vazbou na automobilový průmysl.

⁸ Pro učitele odborného výcviku je však přínosem již samotná účast na praktickém vyučování žáků ve firmě, protože i on se může pravidelně seznamovat s technickými novinkami v oboru.

Vybraní pedagogové měli splňovat kritéria dlouhodobé perspektivy, pozitivního vztahu k elektronice i novým systémům používaných v automobilech a měli mít zájem o sebevzdělávání.

Přínosy projektu pro pedagogické pracovníky (a sekundárně – přenosně i pro žáky):

- přehled o aktuálních novinkách v automobilní technice;
- získání obrazové a technické dokumentace;
- upevnění propojenosti sféry průmyslu a školy;
- vzdělávání dalších škol v regionu zaměřených na automobilní obory.

6.2 ŠKOLENÍ JABLOTRON

Firemní školení Jablotron připravuje pedagogy i žáky na novinky v oboru zabezpečení vozidel. Učitelé a zájemci z posledních ročníků se mohou účastnit velmi zajímavé problematiky sledování a ochrany vozidel před zneužitím. Na demonstračních panelech se znázorňují praktické ukázky funkcí alarmů a bezdrátové nastavování jejich vlastností. Předvedena je lokalizace vozidla, jeho blokování a ovládání přes mobilní samoobsluhu v telefonu. Účastníci se seznámí s možnostmi on-line monitoringu firemních flotil, které neslouží pouze ke střežení, ale jsou i praktickými pomocníky.

Informace jsou k dispozici na adrese: <http://skoleni.jablotron.cz/>

7. DALŠÍ MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE

7.1 VYUŽITÍ FIREM PRO INFORMACE O NOVINKÁCH OBORU (ISŠ AUTOMOBILNÍ BRNO)

V rámci regionu spolupracuje škola s více firmami, které se zabývají prodejem a opravami všech značek vozidel na našem trhu. Zde získáváme veškeré dostupné informace a pomůcky pro výuku, dále tyto firmy poskytují možnost praktického vzdělávání žáků a v neposlední řadě také případné uplatnění absolventů.

Spolupráce se však vyvíjí i v daleko rozsáhlejší kontextu, než je pouze místní či regionální úroveň. V rámci podpory, modernizace a aktualizace výuky a vybavení spolupracujeme se společnostmi, které mají nejen národní, ale i mezinárodní charakter. Jedná se převážně o firmy poskytující aktuální technické informace uplatnitelné jak v teoretické, tak i v praktické výuce. Tyto společnosti jsou převážně výrobci nebo národní či celoevropští zástupci jednotlivých značek vozidel pro trh v České republice. Dále se jedná o společnosti poskytující dodávky náhradních dílů a veškeré technologie diagnostiky, údržby a oprav vozidel.

Konkrétně se podařilo navázat a rozvinout spolupráci s firmami:

AUTONOVA Brno spol. s r.o., Masná 20, 657 79 Brno

Agrotec a.s., Dornych 65, Brno

MOTORTEC, spol. s r.o., Maříkova 341/21, 621 00 Brno – Ivanovice

Dopravní podnik města Brna, a.s., Hlinky 151, 656 46 Brno

Porsche Inter Auto CZ, Řípská 13a, 627 00 Brno

17

7.2 SPOLUPRÁCE NA AKTIVITÁCH VE ŠKOLE (ISŠ AUTOMOBILNÍ BRNO)

Ve spolupráci škola–firma je možné upravit nabídku odborného vzdělávání podle potřeb spolupracujících firem. Na tvorbě ŠVP aktivně spolupracují zejména firmy MOTORTEC a AUTONOVA, ale formou konzultací také další sociální partneři.

Sociální partneři se dále podílejí na organizaci a zajištění závěrečných a maturitních zkoušek. Každoročně organizujeme setkání sociálních partnerů, kde je informujeme o aktivitách školy a diskutujeme o personálních potřebách. Na webových stránkách školy mají podnikatelé možnost nabídnout našim absolventům pracovní místa.

Firmy také poskytují škole výukové pomůcky: například vadné motory, převodovky, řídicí jednotky a jiné, které škole pomohou při výuce žáků oboru vzdělání autotronik.

Spolupráci je dále možné zlepšovat v těchto oblastech:

- posílení vzájemné komunikace (nejen při úpravách ŠVP nebo při plánování a realizaci profilové části maturitní zkoušky, ale zejména při praktickém vyučování – např. lepší informování instruktorů o tom, které kompetence má žák při příchodu na pracoviště již osvojeny, a naopak předávání informací škole o tom, jak žák zvládal své povinnosti na pracovišti);
- vyčlenění speciálního pracovníka, který by měl na starosti pouze spolupráci s firmou nebo s firmami (např. tak, že by 50 % úvazku měl ve škole a 50 % ve firmě);

- zvýšení počtu hodin odborného výcviku a odborné praxe ve firmách;
- konání praktických zkoušek v rámci profilové části maturitní zkoušky na pracovišti firmy.

7.3 SOUTĚŽ AUTOOPRAVÁŘ JUNIOR

Celostátní soutěž Autoopravář junior je určena pro žáky třetích ročníků těchto oborů:

- 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel;
- 23-55-H/02 Karosář;
- 23-61-H/01 Autolakýrník;

a pro žáky čtvrtých ročníků oboru 39-41-L/01 Autotronik.

Hlavním cílem pořádání soutěže je propagace uvedených technických oborů a rozvoj spolupráce mezi budoucími zaměstnavateli žáků a středními školami. Dalším cílem je porovnání znalostí a dovedností soutěžících a navázání spolupráce mezi vyučujícími a žáky jednotlivých škol.

Hlavními partnery soutěže jsou společnosti ŠKODA AUTO, BOSCH, SCANIA. Dalšími partnery jsou například společnosti AutoJob, Univer, AD technik, Würth, DEKRA, Interaction, Toplac, Auto Fit, Mikos, Bučan, Servind, Motip, PPG, 3M, Festool, Sata, Dürr, Anest Iwata, Alca a další. Hlavní partneři jsou přímo zapojeni do přípravy zadání soutěžních úkolů a následně působí jako komisaři pro hodnocení. Díky tomu se testování zaměřuje na činnosti reálně provozované v praxi.

18

Vyhlašovatelem soutěže je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Obsah soutěží vychází z rámcových vzdělávacích programů uvedených oborů vzdělání.

Soutěž má regionální kola a celostátní kolo finálové. V dubnu 2015 proběhlo v prostorách společnosti ŠKODA AUTO a.s. Mladá Boleslav celostátní finále již 21. ročníku. Soutěž má tři části: praktickou, poznávací a teoretický test. Hlavní výhrou je plně hrazená exkurze ve výrobě SCANIA ve francouzském Angers.

Další informace např. o pravidlech a hodnocení soutěže najdete na adrese:

<http://www.ceskerucicky.org/hlavni-stranka-obory-prehličky-autoopravar-junior---automechanik>

7.4 AUTOTRONIK V POLSKU (SŠ – COP TECHNICKÉ KROMĚŘÍŽ)

Právě probíhající projekt s názvem „Autotronik v Polsku: Prakticky nejen anglicky“⁹ byl zahájen 1. 9. 2014 a bude ukončen 31. 8. 2016. Projekt je zaměřen na stáže pro celkem dvacet žáků v zahraničních (polských) firmách a na vytvoření tematického česko-anglicko-polského odborného slovníčku pro oblasti autodiagnostiky a autooprávenství. Projekt je realizován ve čtyřech identických etapách za finanční podpory Evropské unie – programu Erasmus+.

V první etapě projektu, ve dnech 12. až 25. října 2014, absolvovala pětice vybraných žáků třetího ročníku oboru vzdělání autotronik ze SŠ – COPT Kroměříž zahraniční praxi v Centru kształcenia praktycznego v Krakově.

Kontrola tlaku v pneumatikách; autor: Jiří Špička

Oba pracovní týdny byly nabitě nezbytnou teoretickou a silně převládající praktickou výukou. Každý den se skládal přibližně ze dvou hodin teoretické přípravy v učebně s projekcí a modely, po kterých následovaly čtyři až pět hodin přímé činnosti na pracovišti. Důležitým bodem bylo osvojení jazykových znalostí a dovedností, takže se střídavě mísila angličtina s polštinou a občas i češtinou. První týden byl přítomen tlumočnický pro případné upřesňování technických výrazů a sjednocení výkladů odborných pojmů v rozličných jazycích, ve druhém týdnu zvládali autotronici jazykovou bariéru s celkovým porozuměním, drobný problém nastával pouze občas při komunikaci. Dosud nikdy nebyli žáci v cizině přímo zapojeni do pracovní činnosti, kde museli řešit diagnostiku a případně následnou opravu vozidla. Vozový park v Polsku je navíc naprosto odlišný od českého, převládají vozy Opel, Ford, Fiat a některé další. Přehled pracovního programu je uveden v Příloze č. 3.

⁹ Reg. č. 2014-1-CZ01-KA102-000019.

Diagnostika brzd; autor: Jiří Špička

V projektu byl také využit kreditní systém pro profesní vzdělávání ECVET. S partnerskou Tellus Group Ltd., která pobyt a praxi v Polsku zabezpečuje, podepsala škola smlouvu o učení a definovala přesné kompetence dle ŠVP oboru autotronik, jež si mají stážisté osvojit, na což obě strany pečlivě dohlíží. Úspěšní absolventi mohou poté získat hned několik certifikátů a dalších dokumentů odpovídajících celoevropským standardům vzdělávání a uznávaných unijním trhem práce.

20

*Centrum praktické výuky
autor obou fotografií: Jiří Špička*

Předávání certifikátů ředitelem školy

Různých zahraničních praxí se účastní žáci nejrůznějších oborů SŠ – COPT Kroměříž nepřetržitě již více než deset let. Ale poprvé je projektem „Autotronik v Polsku: Prakticky nejen anglicky“ posunuta mezinárodní spolupráce školy na zcela novou kvalitativní úroveň.

8. ZÁVĚREM K PŘÍNOSŮM VZÁJEMNÉ SPOLUPRÁCE

Publikace předkládá doporučení typově rozdělená na zajištění praktického vyučování, jeho realizaci a následné hodnocení žáků. Doporučení se týkají také dalšího vzdělávání učitelů a jiných možností vzájemné spolupráce školy s firmami. Všechny popisy vycházejí z reálných zkušeností škol a jsou – s jistými úpravami v souvislosti s reálnými podmínkami dané školy – přenositelné. Jejich největší přínos tedy spočívá v tom, že je lze doporučit jako inspiraci ostatním školám.

Jako závěr k těmto příkladům uvádíme několik podnětů popisujících možné přínosy realizace spolupráce školy s firmou. Jejich účelem je pomoci odstranit určité bariéry, které mohou být při navazování spolupráce překážkou, a v důsledku tak navázání spolupráce zjednodušit.

Při navazování spolupráce je vždy důležité hledat oboustranný přínos v každém konkrétním partnerství. Jedním z přínosů pro firmy je možnost vyhlédnout si nejlepší žáky jako potenciální zaměstnance po jejich zakončení středoškolského studia.

V rámci praktického vyučování je dalším přínosem možnost daňových úlev pro firmu i zaměstnance: od 1. 1. 2014 je možné uplatnit odpočet od základu daně z příjmů podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Odpočet lze uplatnit na podporu pořízení majetku na odborné vzdělávání a na podporu výdajů na žáka, více informací je k dispozici např. zde:

http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/Podpora_ov_dpfo2014/imf.pdf.

Přínosem pro realizaci praktického vyučování ve firmě jsou technologie, kterými škola nemůže disponovat. Jedná se především o speciální vybavení některých značek automobilů. Značek je na trhu mnoho a u některých není možné zajistit pro školní dílny součástky ani diagnostická zařízení.

Oboustranný přínos je možné vidět tam, kde se pro školu i pro sociálního partnera shoduje zřizovatel – pokud jediná instituce, např. krajský úřad, zřizuje jak školu, tak i sociálního partnera (příkladem firmy může být zdravotnická záchranná služba), mohou být vozy sociálního partnera zdarma diagnostikovány a v některých případech i opravovány ve školních dílnách.

To jsou jen některé z přínosů, jiné mohou být vázány na danou situaci dvou a více partnerů, takže je potřeba vždy najít nové řešení.

Podobně lze pracovat s touto publikací. Jejím cílem bylo systematicky ukázat některé obecné typy spolupráce (praktické vyučování, vzdělávání učitelů aj.) a v těchto typových oblastech pak popsat konkrétní cestu navázání a realizace spolupráce. Záměrem tedy bylo podat námět, který je následně nutné přizpůsobit dané situaci, podmínkám školy a jejího sociálního partnera.

PŘÍLOHA Č. 1 - HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ V ODBORNÉM VÝCVIKU (PŘÍKLAD BRNO)

Při prověřování a hodnocení žáků v odborném výcviku se přihlíží:

- a) ke kvalitě práce při splnění všech výrobních požadavků;
- b) k času vynaloženému na práci;
- c) ke zvládnutí nejúčelnějších, nejehospodárnějších a bezpečných způsobů práce;
- d) k organizaci pracoviště.

Odborný výcvik se hodnotí podle této stupnice:

Stupněm 1 (výborný) je hodnocen žák, jestliže jakost jím provedených pracovních úkonů, operací nebo prací bezvadně splňuje ukazatele kvality práce, žák plně využívá racionálních způsobů práce a správně uplatňuje teoretické znalosti v praxi, vzorně organizuje své pracoviště, dobře obsluhuje a udržuje stroj, nářadí a měřidla. Je samostatný a rychlý.

Stupněm 2 (chvalitebný) je hodnocen žák, jestliže jakost jím provedených úkonů, operací nebo prací odpovídá stanoveným ukazatelům kvality práce, žák používá racionálních způsobů práce, bez velkých obtíží uplatňuje teoretické znalosti v praxi, bez podstatných chyb organizuje své pracoviště, obsluhuje a udržuje stroj, nářadí, měřidla. Je samostatný a dosti rychlý.

Stupněm 3 (dobrý) je hodnocen žák, jestliže jakost jím provedených pracovních úkonů, operací nebo prací v ojedinělých případech neodpovídá stanoveným ukazatelům kvality práce, ale nezpůsobují zmetek, žák nepoužívá vždy racionálních způsobů práce, teoretické znalosti uplatňuje v praxi často jen na návrh učitele odborného výcviku a v organizaci svého pracoviště, obsluhuje a údržbě stroje, nářadí a měřidel se dopouští chyb. Je méně samostatný a pomalejší.

22

Stupněm 4 (dostatečný) je hodnocen žák, jestliže jakost jím provedených pracovních úkonů, operací nebo prací neodpovídá stanoveným ukazatelům kvality práce, žák nepoužívá racionálních způsobů práce, teoretické znalosti uplatňuje v praxi většinou jen na pokyn a s pomocí učitele odborného výcviku, v organizaci svého pracoviště, obsluhuje a údržbě stroje, nářadí a měřidel se dopouští hrubých chyb. Není samostatný, je pomalý, ale snaživý.

Stupněm 5 (nedostatečný) je hodnocen žák, jestliže projevuje celkovou neznalost, neovládá pracovní úkony, operace nebo práce stanovené učební osnovou odborného výcviku. Není snaživý. Na produktivní práci se nepodílí.

(Podobný přehled hodnocení může sloužit i jako příloha směrnice pro určení výplaty odměn žáků.)

PŘÍLOHA Č. 2 – ZÁPIS PROVÁDĚNÉ PRÁCE (VZOR)

Ukázka deníku odborné praxe, jak je využíván v ISS automobilní v Brně.

Legenda

PP – přímé podílení na práci

CP – cvičně prováděná práce

VP – výpomoc při práci

Doba 30 minut předepsaných třicetiminutových přestávek se do doby praktického vyučování (sloupec Počet hodin) nezapočítává a do deníku odborné praxe se nezapisuje.

TÝDEN – 36 OPRAVY MOTORU OA. – KŘÍŽÍKOVA – UOV KREMPL

Den	Činnost	Podíl	Počet hodin
PO 1. 9.	- KONZULTACE, INSTRUKTÁŽ		1
	- Š. OCTAVIA- VÝMĚNA PALIVOVÉHO ČERPADLA	PP	4
	- VYČIŠTĚNÍ NÁDRŽE		
	- VÝMĚNA PALIVOVÉ HADICE - TRÍDĚNÍ SPOJOVACÍHO MATERIÁLU	CV	1
ÚT 2. 9.	- FORD MONDEO - VÝMĚNA PALIVOVÉHO FILTRU - SEŘÍZENÍ SVĚTLOMETŮ	PP	2
	- OPEL VECTRA - KONTROLA BRZD - VÝMĚNA DESTIČEK - VÝMĚNA ČELISTÍ - ODVZDUŠNĚNÍ	PP	4
ST 3. 9.	- Š FELICIA - KONTROLA FUNKCÍ - SNIMAČŮ, ČIDEL - AKČNÍCH ČLENŮ - MYTÍ VOZIDLA	PP	5
	- NAKLÁDÁNÍ ŠROTU	VP	1
ČT 4. 9.	Š SUPERB - VYMONTOVÁNÍ PŘEVODOVKY Z VOZU	PP	5
	- OPRAVA SPOJKY LÉKAŘ		1
PÁ 5. 9.	NEMOC		6

HODNOCENÍ

PODPIS MISTRA PROVOZU

PŘÍLOHA Č. 3 – PRACOVNÍ PROGRAM STÁŽE

Program:	Erasmus+
Klíčová akce:	Vzdělávací mobilita jednotlivců
Akce:	Mobilita
Aktivita:	Mobilita žáků a pracovníků v odborném vzdělávání a přípravě
Země konání stáže:	Polsko
Počet účastníků:	5 žáků a 1 doprovodná osoba v každé jedné stáži; celkem čtyři stáže
Délka stáže:	14 dní
Obor stáže:	Autotronik

Den	Program/Téma	Konkrétní dovednosti
Ne	Příjezd Ubytování	Nerelevantní.
Po	Meeting – základní informace Healthy & Safety DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	Osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s ropnými produkty a jejich deriváty.
Út	DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	Uplatňování metod bezpečné a ekologické likvidace ropných produktů a jejich derivátů. Při diagnostických pracích u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví.
St	PROVÁDĚT MONTÁŽE, OPRAVY A SEŘÍZENÍ SILNIČNÍCH VOZIDEL	Provádět základní úkony v oblastech údržby, ošetření, doplňování a výměny provozních hmot, předepsané záruční prohlídky.
Čt	PROVÁDĚT MONTÁŽE, OPRAVY A SEŘÍZENÍ SILNIČNÍCH VOZIDEL	Provádět základní úkony v oblastech údržby, ošetření, doplňování a výměny provozních hmot, předepsané pozáruční prohlídky.
Pá	PROVÁDĚT MONTÁŽE, OPRAVY A SEŘÍZENÍ SILNIČNÍCH VOZIDEL	Zvládat přípravu a organizaci svého pracoviště i ošetřování a základní úkony běžné údržby s příslušným vybavením nářadím, nástroji,

		stroji, pomůckami a zařízení.
So	Meeting – průběžná evaluace Osobní volno	Nerelevantní.
Ne	Osobní volno	Nerelevantní.
Po	MĚŘIT A DIAGNOSTIKOVAT TECHNICKÝ STAV SILNIČNÍCH VOZIDEL	Volit základní technologické postupy měření, diagnostiky, kontroly a přezkoušení funkčnosti smontovaných mechanismů a zařízení.
Út	PROVÁDĚT MONTÁŽE, OPRAVY A SEŘÍZENÍ SILNIČNÍCH VOZIDEL	Volit a používat vhodnou základní technologickou a servisní dokumentaci a manuály pro daný druh a typ silničního vozidla, pracovat se základními normami a jednodušší odbornou literaturou.
St	MĚŘIT A DIAGNOSTIKOVAT TECHNICKÝ STAV SILNIČNÍCH VOZIDEL	Měřit a kontrolou ověřovat základní funkce elektrických a elektronických zařízení motorových vozidel.
Čt	MĚŘIT A DIAGNOSTIKOVAT TECHNICKÝ STAV SILNIČNÍCH VOZIDEL	Volit metody měření, měřicí pomůcky a diagnostické prostředky i zařízení pro zjišťování technického stavu vozidel.
Pá	ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PROVOZU OPRAVÁRENSTVÍ	Stanovit opravárenské úkony, potřebu náhradních dílů, materiálů, náradí a přípravků pro údržbu, opravu a seřízení vozidel.
So	Meeting – závěrečná evaluace Certifikace Odjezd	Nerelevantní.

Program odborné praxe je v souladu se ŠVP oboru autotronik pro třetí ročník a platí shodně pro každou ze čtyř stáží uskutečněných v průběhu realizace projektu.

PŘÍLOHA Č. 4 – PŘÍRUČKA PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ

(Materiál poskytla Střední průmyslová škola dopravní, a. s., Praha)

1. Absence

V případě absence žáka na pracovišti oznámí instruktor jeho nepřítomnost příslušnému učiteli odborného výcviku následující den po prvním dni nepřítomnosti. Škola zjistí důvod nepřítomnosti a informaci předá instruktorovi.

Informace o ukončení studia, přechod na jiné pracoviště apod. oznámí pověřený pracovník školy – učitel OV – do 1 týdne pověřenému pracovníkovi odd. 500440, který změnu zaeviduje a informuje instruktora.

Absenci není možné napravit (viz bod 11. „Doba praktického vyučování“).

2. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Základní obecné proškolení BOZP před nástupem na odborný výcvik zajišťuje škola. Vstupní školení BOZP přímo na pracovišti provádí pověřený pracovník (instruktor) a provede o něm zápis do zápisníku BOZP. Školení se provádí také vždy při změně pracovního místa nebo pracovní činnosti.

3. Evidence odborného výcviku

Formulář „Evidence odborného výcviku na pracovištích orgánů a organizací“ (dále „pracovní list“) slouží instruktorům žáků k zaznamenávání činnosti a hodnocení žáků na pracovišti. Vyplňování pracovního listu bude prováděno jednou týdně (1 řádek = 1 týden). Instruktor zapíše vykonávanou činnost a stupeň hodnocení. Tento pracovní list předkládá žák pravidelně ke kontrole škoře a na základě hodnocení instruktora zapisuje hodnocení žáka učitel odborného výcviku do žákovské knížky (tříleté obory) nebo studijního průkazu (čtyřleté obory).

4. Instruktor žáků

Instruktor žáků je pověřený pracovník organizace (zřizovatele) a školy, pod jehož dohledem a odborným vedením je zajišťován odborný výcvik žáků. Činnost instruktora žáků a podmínky odborného výcviku odpovídají školskému zákonu MŠMT č. 561/2004 Sb., vyhlášce č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, jejich případným novelám a dalším normám týkajícím se pracovních právních vztahů. Instruktor žáků je písemně jmenován – pověřen ředitelem školy, na náklady školy je proškolen a poučen o podmínkách práce instruktora žáků a obdrží veškeré materiály potřebné k výkonu uvedené funkce.

5. Klasifikace, hodnocení žáků

Prospěch žáka se klasifikuje stupni:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.

6. Odměna za produktivní práci

Pokud žák vykonává v souladu s učebními osnovami produktivní činnost, která organizaci přináší příjem nebo hospodářský prospěch, náleží mu nárok na odměnu. Výše odměny je odvislá od kvality a množství vykonané práce, přitom musí odpovídat podmínkám určeným školským zákonem MŠMT č. 561/2004 Sb.

7. Organizace školního roku – prázdniny, volno, překážky ve výuce

Škola (pověřený pracovník) předá instruktorovi přehled organizace školního roku, který obsahuje přehled veškerých prázdnin stanovených vyhláškou MŠMT. Škola bude včas informovat pověřeného instruktora o volných dnech, které vyhlásí ředitel školy, nebo o jiných překážkách ve výuce (např. ředitelské volno, dopravní průzkum apod.).

8. Počet žáků na pracovišti

Instruktor odborně vede maximálně 6 žáků.

9. Pověřený pracovník pro zastupování školy – učitel odborného výcviku

Pověřený pracovník školy – učitel OV – je nápomocen instruktorovi žáků při řešení situací, které se vyskytnou během odborného výcviku. Do 1 týdne po nástupu žáka na pracoviště zkontaktuje učitel OV instruktora žáků a ověří průběh OV na pracovišti DP. Učitel OV provádí v průběhu školního roku kontrolu žáků na pracovišti nejméně 1x měsíčně osobní návštěvou – o této kontrole provede zápis (viz také část „Formulář pro kontrolu žáků na pracovišti“ níže).

27

10. Povinnosti žáků

Žáci jsou povinni dodržovat školní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni.

Žákům je přísně zakázáno:

a) používání mobilních telefonů v době vyučování teoretického i praktického. Mobilní telefon je možno používat jen v době přestávek (telefonování, posílání SMS);

b) pořizování jakýchkoli zvukových či obrazových záznamů dění při výuce či školních akcích bez souhlasu vyučujících.

11. Doba praktického vyučování

Doba praktického vyučování žáků je 7 hodin v ranní směně a je upravena platnými pracovními právními předpisy (zákoník práce) a školským zákonem MŠMT č. 561/2004 Sb.

12. Pracovní nástroje, nářadí

Veškeré pracovní nástroje a nářadí pro činnost poskytne žákům organizace – instruktor. Žák je povinen zacházet se svěřeným nářadím tak, aby jej nepoškodil.

13. Pracovní oděv, obuv a ochranné pomůcky

Škola žáka vybaví pracovním oděvem, obuví a ochrannými pomůckami v prvním ročníku. V dalších ročnících si žák pořizuje oděv, obuv a ochranné pomůcky na vlastní náklady. Vyžaduje-li to druh práce, zajistí organizace žákovi ochranné pomůcky a nářadí na specifické práce v souladu se zákoníkem práce.

14. Pracovní úraz žáka

Dojde-li k úrazu, první pomoc poskytne instruktor. Podle závažnosti úrazu a s ohledem na věk zraněného žáka, případně další okolnosti, zajistí instruktor jeho doprovod do zdravotnického zařízení a zpět nebo domů, případně zajistí odborné ošetření. O události a provedených opatřeních informuje neprodleně zákonného zástupce žáka a pověřeného zástupce školy a pracovníka, který zjistí příčinu úrazu a o události sepíše záznam s uvedením přijatých nápravných opatření. Originál záznamu o úrazu je předán pověřenému pracovníkovi školy. Organizace, kde žák vykonává odborný výcvik, nese odpovědnost za bezpečnost, ochranu zdraví a hygienu při práci žáků.

15. Práce, které nesmí žák vykonávat

Tuto problematiku upravuje vyhláška č. 288/2003 Sb., § 6, kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání.

28

16. Přesčasová práce

Přesčasová práce žáka je zakázána. Žák nepracuje v době úředně stanovených prázdnin a ve dnech volna určených ředitelem školy.

17. Přestávka v práci na jídlo a oddech

Tato přestávka („obědová“) trvá 30 minut, není součástí doby praktického vyučování a není hrazena.

18. Tematický plán

Tematický plán oboru je součástí dokumentace, kterou předává škola instruktorům žáků jako podklad pro jejich činnost. Tematickým plánem odborného výcviku se rozumí rozpracování učební osnovy do jednotlivých učebních dnů. Po dohodě s učiteli odborných předmětů lze na základě podnětů instruktora provádět v tematickém plánu úpravy tak, aby odpovídaly specifickým potřebám zřizovatele.

19. Vykázání žáka z odborného výcviku

Organizace má právo vykázat žáka z pracoviště v případě, že žák v důsledku požití alkoholických nápojů či jiných návykových látek není způsobilý vykonávat činnosti při praktickém vyučování (odborném výcviku), nebo porušuje kázeň zvláště hrubým způsobem, případně jedná v rozporu s uzavřenou smlouvou mezi školou a organizací. O vykázaní žáka z pracoviště rozhoduje instruktor ve shodě s vedoucím zaměstnancem organizace

a neodkladně informuje pověřeného pracovníka školy. Následně ředitel školy přijímá kázeňská opatření v souladu s ustanovením § 31 školského zákona. Škola má právo odvolat žáka z odborného výcviku v případě neplnění povinností instruktora či organizace, které vyplývají z řádně uzavřené smlouvy mezi školou a organizací.

20. Zápisník bezpečnosti práce

Žák je povinen mít zápisník BOZP vždy u sebe a předkládat ho k doplnění záznamů o proškolení instruktorovi nebo pracovníkovi, který školení provedl.

21. Zdravotní způsobilost žáka

Zdravotní způsobilost žáka ke studiu zvoleného oboru a k výkonu povolání potvrzuje lékař žákovi již při přijímacím řízení do prvního ročníku. Jakékoli změny pracovní způsobilosti, které by bránily žákovi v přípravě na budoucí povolání, jsou zákonní zástupci povinni sdělit škole. Škola v tomto případě informuje také instruktora praktického vyučování.

Zdravotní prohlídku absolvuje žák dle pracovního zařazení ve smluvním lékařském zařízení firmy před nástupem na praktické vyučování ve firmě nebo podniku.

ORGANIZACE ŠKOLNÍHO ROKU

Období školního vyučování ve školním roce 2014/2015 začne ve všech základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích v **pondělí 1. září 2014**. Vyučování bude v prvním pololetí ukončeno ve **čtvrtek 29. ledna 2015**. Období školního vyučování ve druhém pololetí bude ukončeno v **úterý 30. června 2015**.

Podzimní prázdniny případnou na **pondělí 27. října** a **středu 29. října 2014**.

Vánoční prázdniny budou zahájeny v **pondělí 22. prosince 2014** a skončí v **pátek 2. ledna 2015**. Vyučování začne v **pondělí 5. ledna 2015**.

Jednodenní pololetní prázdniny případnou na **pátek 30. ledna 2015**.

Jarní prázdniny v délce jednoho týdne jsou podle sídla školy stanoveny takto: **23. 2. – 1. 3. 2015** Praha 1 až 5

Velikonoční prázdniny případnou na **čtvrtek 2. dubna** a **pátek 3. dubna 2015**.

Hlavní prázdniny budou trvat od **středy 1. července 2015** do **pondělí 31. srpna 2015**.

Období školního vyučování ve školním roce 2015/2016 začne v **úterý 1. září 2015**.

FORMULÁŘ PRO KONTROLU ŽÁKŮ NA PRACOVIŠTI – VZOR

Jméno pedagogického pracovníka SPŠD, a.s.:			Číslo odl. pracoviště SPŠD, a.s.:	
Datum kontroly	Provozovna DP	Jméno žáka	Jméno instruktora	Podpis instruktora

30

Zápis kontroloval	Datum	Jméno	Podpis